

Η ΜΕΓΑΛΗ καθυστέρηση στην έκδοση του τεύχους αυτού, μας επιτρέπει να κοιτάζουμε και τα έργα που ποιήθηκαν τον τελευταίο μήνα και που μερικά τους εξακολουθούν ακόμη να παίζονται.

Ο θίασος Μανωλίδου - Παπά (θέατρο Λυρικών) μας έδωσε σε μία σειρά παραστάσεις «Τό Με λ τ ε μ ά κ ι» του Παντελή Χόρν. Σάν εισαγωγή, ο θίασος οργάνωσε ένα φιλολογικό μνημόσυνο για το συγγραφέα που όλοι μας τον αγαπούσαμε, τον σεβόμαστε και του ο θάνατός του άφησε ένα πραγματικό κενό στην πνευματική μας οικογένεια. Για όσους τον γνώρισαν από κοντά, ο Παντελής Χόρν ήταν μια όψη ευγένειας που σε γοήτευε, σε συντρόφευε χαριτωμένα, και σε παρηγορούσε για τα διάφορα άλλα άθλια πρόσωπα που, πολύ διασημότερά του, κυκλοφορούσαν θορυβοδεσάτα κι' ανονητάτα τριγύρω του. Αυτός ήταν ο άγγος, ο ταπεινός κι' ο λιγομίλητος ζωγράφος μιας άσημαντης κ' ιδανικής ωστόσο ζωής. Άγαπτός άνθρωπος κι' ακόμη πιο αγαπτός συγγραφέας ενός τίμιου καιρού που πέρασε και που θα τον νοσταλγούμε ασφαλώς μέσα στα χρόνια που θάρθουν.

Τό φιλολογικό μνημόσυνο που οργάνωσε ο θίασος Μανωλίδου - Παπά, ήταν μια φωτεινή στιγμή της σκοτεινής κι' αερόλογης θεατρικής μας πορείας. Ένα απόγευμα πολιτισμού. Κι' ωστόσο αυτό έδωσε αφορμή να ξεσπαθώσει πάλι ο επίζων του εαυτού του δραματικού έμετολόγου του καθημερινού μας τύπου και να εκκενώσει δημοσία όλες τις κουταμάρες της λυσοσάμενης του άμφελολατρίας. Και τι δεν είπε αυτός ο Πολωνοσαξήπιρος; Κατόρθωσε να υπερβεί ακόμη και τα δικά του πρωταθήματα σε χαμιλεοντισμό και σε σχιζοφρένιες περιαυτολογίες! Διαβάζοντας τα γραφόμενά του ρωτιόμαστε: Δεν υπάρχουν λοιπόν ιδρύματα πρώτων βοηθειών για τους λυσοώντες; Όσο άς τον αφήσουμε στη «δουλειά» του τον μη αναστάσιμο Λάζαρο κι' άς ζανατονίσουμε πώς η πρωτοβουλία του απογεύματος Παντελή Χόρν τιμά εκείνους που την είχαν και δίνει έναν τόνο πολιτισμού στη θεατρική μας ζωή.

«Τό Με λ τ ε μ ά κ ι» παρουσιάστηκε μ' αγάπη, με ιστοργή και με σεβασμό. Ο Γ. Παπής ήταν πλήρης από το μεσογειανό ντόλτος φαρ νιέντε που επιζητεί το έργο, πλούτιζε την ατμόσφαιρά του και τόφερνε στο θερμό κλίμα που χρειαζόταν η σύλληψη του συγγραφέα για ν' αναπνεύσει και να ζήσει. Ο Άντώνης Γιαννίδης, με τη σκηνική του ευφυΐα, με τό θλέμμα που μιλεί και μύς ενημερώνει καλύτερα από τα οποιαδήποτε λόγια, με την αυτοκυριαρχία του, με την καλλιτεχνική του όζύτητα που διαφαίνεται και στην παραμικρότερη χειρονομία του, ο Γιαννίδης πήρε ένα δευτερεύοντα ρόλο και τον έφερε στην πρώτη θεατρική γραμμή. Όλοτετα άβοήθητος από τό κείμενο (ιδιαίτερα στη σκηνή του μεθυσισμού) γέμισε τό έργο με πλούτο ανθρωπιάς. Πλάι του στάθηκε, συνεργός του άμμητη, η Τζόλυ Γαρμπή. Στο ρόλο της υπρέτριας και της πονηρής κήρας, με τό χωριάτικο φροῦδισμό της, μας έδωσε μια δημιουργία που θα τη θυμόμαστε και θα την αναφέρουμε σαν υπόδειγμα του είδους. Άλλά η κ. Μανωλίδου έπεδείνωσε την κακή ανάμνηση που μύς είχε άφισει η Άλίκη στον ίδιο ρόλο. Αυτή η συμπάθητική κατά τα άλλα ήθοποιός πάσχει από άκατανόητο, άνόητο, τυφλό και φρενήρη θεντετισμό που μέ-

σα στις φλόγες του, μέρα με τη μέρα, λιώνει κι' εξατμίζεται ή κάποια της άξια. Τό θέμα «θεντετισμός των Έλληνιδων» είναι ωστόσο υπόθεση γενικότερη που θα την εξετάσουμε πιο άνετα άλλη φορά.